

L'Aurora d'Escuder.

La primera màquina de cosir espanyola

Màquina de cosir *Aurora* (MFM S-1166).

“LOS VARONES JOSÉ Y JOAQUÍN HAN VENIDO AL MUNDO. Sus padres D. Miguel Escuder y D^a. Rosa Rodríguez y su abuela materna invitan á todos sus parientes y amigos para que se sirvan concurrir el domingo 3 del corriente á las cinco de la tarde á la fábrica [sic] de máquinas para coser, calle de San Fernando, núm. 54, Barceloneta, para acompañar los gemelos al bautizo que se celebrará en la parroquial iglesia de San Miguel del Puerto. No se invita particularmente.”

Qui s'amaga rere aquest sorprenent anunci publicat al *Diario de Barcelona* el 1876? Doncs un personatge peculiar i emprenedor que al llarg de la seva carrera empresarial, durant el darrer terç del segle XIX, emprà en nombroses ocasions el poder de la publicitat per donar a conèixer els seus productes. El 1872 ideà un bombo d'acer on repicaven dos grans malls. L'artefacte, que es passejava per la ciutat, emetia un soroll notable que despertava la curiositat dels vianants. El seu autor aviat se'l va conèixer amb el sobrenom d'Escuder, *el del bombo*. El Carnaval del 1876 muntà una carrossa plena de màquines de cosir amb un giny que llençava propaganda de la seva empresa. El setembre del 1879 presentava una torre de grans dimensions des d'on llançava globus i prospectes, on es podia pujar pagant l'entrada pertinent. El setembre del 1880, per les festes de la Mercè, presentà una piràmide damunt un carro mogut per dos motors de gas fabricats per ell, i el Carnaval del 1881 llogà un grup de nens amb bolquers a una casa bressol i els passejà en una carrossa. Escuder, amb els plors dels infants, aconseguí amb notable èxit el reclam desitjat.

Miquel Escuder i Castellà (Terrassa 1835) arribà a Barcelona de jove i entrà a treballar a La Maquinista Terrestre y Marítima, indústria especialitzada en l'execució de grans encàrrecs per a les empreses navilieres i de ferrocarril. Després d'adquirir l'experiència i els coneixements necessaris i gràcies al seu esperit emprenedor s'anima a establir-se pel seu compte en el mateix barri de la Barceloneta, obrint un primer establiment el 1862 dedicat a la fabricació de màquines de cosir al carrer de Ginebra, i posteriorment amplia el negoci, en un nou local, amb la fabricació de motors de gas. Desconeixem què motivà Escuder a centrar-se preferentment en

Detall de la màquina amb el nom d'*Aurora* i les inicials de Miquel Escuder als pedals.

aquests dos productes, però en tots dos casos utilitzà models i tecnologia estrangera que podia vendre a més bon preu atès que els seus productes no havien de pagar drets d'importació. Pel que fa als motors de gas, aconseguí començar a fabricar-los a partir del 1879, malgrat la demanda d'una empresa alemanya que l'acusava de plagi. A banda d'aquests dos productes, la casa Escuder també executà una gran diversitat de màquines; dinamos, ascensors, bicicletes, etc.

Les màquines de cosir es varen començar conèixer a Catalunya i Espanya a mitjan segle XIX i, en un primer moment, totes s'importaven des d'Europa i preferentment des dels Estats Units. Aquest últim país jugà un paper capdavanter amb grans marques com ara Singer, que obtenien un gran èxit en el mercat internacional i que aviat tingué a Espanya delegacions i botigues. La demanda d'aquestes màquines anava destinada a les llars. Se les considera les primeres màquines que entren en l'àmbit privat, però també als tallers de confecció, i en aquelles dècades se'n venen milions d'exemplars. Escuder per crear la que seria la primera màquina de cosir de fabricació espanyola se serví també de tecnologia forana i, seguint el model de la casa nord-americana Wheeler-Wilson, creà la seva *Aurora* el 1862, que tingué molt èxit en el mercat espanyol.

Coneixem el pare de les *Aurores*, però s'ha perdut la història particular d'aquestes dues màquines que només el desgast evident permet evocar. Escuder morí a Barcelona el 1908 i amb ell la fàbrica de cosir, que no continuaren els seus fills, als quals l'havia traspasat pocs anys abans. Avui el seu record perdura en aquestes màquines de la nostra Sala Femenina i en el nom d'un carrer del barri de la Barceloneta.

Etiqueta comercial de la sucursal a Barcelona de la casa Singer, la gran competència de l'*Aurora* d'Escuder.

